

Udøvelse af det større, saa at Lærlingen kan blive i Stand til, naar han bliver Svend, og har fuldmænggjort sig i Faget, at søge Arbejde i hvilken som helst Specialitet. Jeg er sikker paa, at en hvilken som helst Bestemmelse, Udvalget maatte træffe, sigtende til at værgе os imod Indførelsen af en saadan Specialitetsstrid her i Landet, ikke alene ikke vil møde Modstand hos Haandværkerne, men tværtimod finde fuld Tilslutning. Østerrig har Specialitetsstriden f. Eks. ført til, at en Smeder ikke maatte male sine Stabe, men en saadan Specialitetsstrid er jo allerede efter selve Næringslovforslagets Ordlyd udelukket, idet dets § 26 udtrykkelig giver Haandværkerne i ethvert Fag Ret til at udføre et fuldt færdigt Arbejde. En Smeder vil altsaa ikke alene kunne male sine Møbler, men maa ogsaa gerne, hvis han vil, antage en Smed for at lave Laase dertil og i det hele fremstille et fuldt færdigt Arbejde, uden at nogen Haandværker af et andet Fag kan gribe ind og paaføre ham Proces derfor. Jeg har haft Lejlighed til undertiden at høre den Misforstaaelse af Fagprøver ude omkring i Landet, at de skulde blive generende for de Mænd, der sidde i en Landsby og drive et Haandværk, at Afslæggelsen af disse Fagprøver vilde paalægge dem en saadan Byrde, at de paa en Maade umuliggjorde dem deres Levevej. Hertil vil jeg for det første sige, at denne Byrde kun vil blive ringe; for mange Fag er det jo gennemført, at Ungdommen aflægger Fagprøver, og der aflægges, jeg ved ikke hvormange, jeg tror et Tusind om Aaret af saadanne Fagprøver. Blandt dem, som indstille sig, er der nogle, som ikke bestaa, men jeg skulde tage fejl, hvis ikke Antallet af ikke bestaaende reducerer sig til lidt over en Snes Stykker. Det vil sige, at de Fordringer, der stilles til en saadan Fagprøve, ere saa smaa og bestedne, at ethvert nogenlunde normalt begavet Menneske uden særlig Fliid eller Anstrengelse vil være i Stand til at opfylde dem. Det viser paa den ene Side, at det ikke vil være muligt ad denne Vej at hemme Tilstrømningen til Faget, og paa den anden Side, at det ikke vil kunne føles som en generende Byrde at aflægge en saadan Prøve. Men jeg vil henlede Opmærksomheden paa, at efter Lovforslaget er det enhver tilladt med sin egen Husstands, og sine Sønners Hjælp, indtil de ere 18 Aar, at drive ethvert Haandværk uden Fagprøve. Denne Forpligtelse til at aflægge Fagprøve indtræder først, naar han gaar videre, begynder at holde Svende og at oplære Lærlinge. Forpligtelsen virker saaledes ikke til Indskrænkning af Konfur-

rencen, men i Lærlingenes Interesse. — Det var et Par Ord om denne Side af Sagen, men der er en anden Side, hvorom jeg vil sige et Par saa Ord. Det er det Kapitel, der omhandler Organisationen. Jeg tror, at det er et svagt Affnit af Loven, og jeg ser en bethdelig Mangel deri, at det ikke er lykkedes at indbringe Svendenes Organisation derunder. Jeg tror, at det er et Dunst fra Haandværkerstandens Side, og jeg tror, at det er dens Dunst at gennemføre Bestemmelserne paa en liberal Maade, paa en saadan Maade, hvormed efter al Sandsynlighed ogsaa Svendene, Arbejderne kunde være tilfredse. Jeg skal imidlertid som en Grund til, at Svendenes Organisationer ikke ere inddragne, anføre, at den Kommission, der var nedsat, og som har udarbejdet Forslaget, ikke fik udmeldt nogle Repræsentanter for Arbejderne, Svendene, og derfor, da den i sin Tid var inde netop paa den Slags Tanter, jeg berørte, fandt, at den ikke var kompetent til at fremkomme med Forslag af den Art, idet den udelukkende bestod af Repræsentanter for Mestrene. Jeg tror, at det er svagt og uheldigt, at der ikke i dette Kapitel er fundet Afgang til paa en fornuftig Maade at indbringe Svendenes Organisationer. Men hvad jeg dernæst særlig skal fremhæve, er en anden Side af Sagen. Ogsaa over for selve Mestrene, over for selve Haandværkerne er dette Kapitel svagt. Man finder en Række Bestemmelser, der lyde omtrent saaledes: „Indenrigsministeren kan bemyndige eller tilstede Oprettelsen" eller „Loven tilstede Oprettelsen af Foreninger med det Bjemed, med den og den Begrænsning o. s. v.“; jeg skal ikke trække Tiden ud ved at nævne disse Enkeltheder, som enhver selv kan se. Men jeg skal gøre opmærksom paa, at den Bemyndigelse, der gives i disse Paragraffer, er overflødig, thi al den har man i Forvejen i Kraft af Grundlovens Bestemmelser om Foreningsretten. Jeg har hørt, om i Salen eller udenfor ved jeg ikke, at der gennem disse Lovbestemmelser er budt Haandværkerne en Del Rettigheder. Det er en Misforstaaelse; jeg tror, at de have dem i Forvejen. Det kan hændе, at dette Affnit netop er udarbejdet efter Mønster fra Udlandet, maakke Tyskland, hvor man ikke besidder saadanne Korporationsrettigheder, og hvor Lovene derfor indeholde den Slags Bemyndigelser. Men det er noget, vi ikke trænge til hos os; det er noget, man har haft alt sammen i Forvejen. Derimod giver Lovforslaget noget, man ikke uden videre kan forlange, nemlig Afgang til ministeriel Stadfæstelse paa sine Foreninger. Men det er temmelig